

## Döntésemélet oktatási műhely a tapasztalati tanulás szellemében - komplex problémamegoldó képességek fejlesztése a döntéshozatalban

### Profil

Az Döntéseméleti oktatási műhely az egyéni, csoportos/közösségi, szervezeti/vállalati és társadalmi döntéshozatal elméleti és gyakorlati kérdéseinek tanítása során célul tűzte ki a hallgatók soft skilljeinek fejlesztését a tapasztalati tanulás és a transzformatív tanulási módszerek segítségével. A műhely a folyamatos módszertani megújulásra, a nemzetközi menedzsmentoktatásban alkalmazott innovatív eszközök bevezetésére törekszik döntéstudományi tárgyak oktatása területén. A műhely interdiszciplináris megközelítését tükrözi tagjainak összetétele (közgazdász, pszichológus, kulturális antropológus). A műhely legnagyobb értékét a tagok közösségépítő és a közös tanulásra alapozott együttműködése adja, melyet az oktatók közötti rendszeres visszajelzések és reflexiós megbeszélések biztosítják. A műhely által képviselt szemléletmód és módszertani megközelítések különböző képzési szinteken és formákban vannak jelen, ezzel széles körű elérést biztosítva, egyben - építve az alapozó tárgyak során szerezhető tapasztalásokra - a célközönség számára ismerős, egymásra épülő szakmai-módszertani kultúrát, készségfejlesztési lehetőségeket teremtve.

A műhely oktatási portfóliójával eltérő szakokon, alap-, mester- és PhD képzéseken, angol, illetve magyar nyelven egyaránt jelen van. Legmagasabb létszámban oktatott kurzusunk az Egyetem alapszakjainak többségén kötelező alaptárgy, a Döntési technikák magyar, illetve a Decision techniques angol nyelven. A szakfejlesztéseknek és a tapasztalatok alapján fejlesztett újabb tárgyak (A növekedés határai, Future Ready Business Environment, Üzleti döntések a gyakorlatban) kurzusok. Ezen kívül az Experiential Learning, Flow and Serious Games című kurzus a PhD képzésben jelenik meg, s szintén a tapasztalati tanulás módszerével a döntéshozatali képességek fejlesztésére fókuszál. Ezekben a kurzusokban a közös módszertani megközelítés tükröződik és a módszertani innovációkat az újabb kurzusokban tudjuk közösen tovább vinni. Ezáltal különböző szakokon és képzésekben tanuló diákokkal kerülhetünk kapcsolatba más-más kurzussal, de hasonló megközelítéssel.

A Döntésemélet tanszék tagjaiból és az említett kurzusokhoz kapcsolódó „külsős” oktatókból álló oktatói műhely a tárgyak fejlesztése, oktatása során rendszeresen találkozik, a hallgatókkal végzett munkával párhuzamosan, közösen reflektálnak a tanulási folyamatukra, és elemzik, értelmezik a kurzuson történeteket. A havi rendszerességgel tartott tanszéki értekezleten is kiemelt szerepet kap az oktatási tapasztalatok megosztása és megvitatása, illetve a műhely tagjai nemzetközi konferenciákon – nemzetközi hálózatok tagjaként (pl. Living Knowledge Network; CEEMAN) - és tudományos konferenciákon és publikációkban is bemutatja oktatási gyakorlatát, innovációit.

A tantárgyaink által fejlesztett legfontosabb kompetenciák:

- komplex problémamegoldó képesség
- kritikai gondolkodás
- vitakészség
- facilitálási készség
- csoportmunka
- egyéni és csoportos reflexió
- döntéshozatali képesség

Intézményen belüli kapcsolatok, oktatók:

- Matolay Réka, Vállalkozás és Innováció Intézet, Innováció és Üzleti Inkubáció Tanszék
- Veress József, Adatelemzés és Informatika Intézet, Információrendszerek Tanszék
- Veress Tamás, Corvinus Institute for Advanced Studies, Gazdaságtudományi Központ

Intézményen kívüli kapcsolatok, külsős oktatók:

- Lajos Veronika, PhD. (Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológiai Tanszék, egyetemi docens)
- Szathmári Edit (ELTE, Pszichológiai Intézet, Szervezet- és Vezetépszichológia Tanszék, egyetemi tanársegéd)

Más intézményekkel erős kapcsolatok, társadalmi hatás szem előtt tartása szintén gazdagítja a műhely által képviselt kompetenciákat (közösségi partnerek, vállalati partnerek, egyetemi szervezetek, önkormányzatok) - listát lásd alább.

*Corvinus Science Shop* támogatásával közösségi partnerek bevonása is fontos szerepet kap különösen a Döntési technikák kurzusban. Továbbá több oktatónk részt vett a CIRCLET (Erasmus+) képzésben, ahol oktatásmódszertani fejlesztésben részesültek, oktatói közösségek alkotásával a felelős és közösségeket bevonó oktatásért, innovatív digitális oktatási megoldások alkalmazásával. (Az oktatási műhelyünk tagja a Science Shop vezetője, Matolay Réka, egyik team tagja, Gáspár Judit és egyik alapítója Kiss Gabriella is, munkánkat fáradhatatlan lendülettel kíséri a Corvinus Science Shop menedzsere Frigyk Márta.)

A *Hallgatói Támogatások* csapatával is szoros és rendszeres az együttműködés. Gerencsérné Széles Zsuzsanna koordinálja az együttműködést a Hallgatói támogatások oldaláról. Csapata lelkes, érzékeny, s immár rendszeres tagja intenzív heti Döntési technikák kurzuson és a normál képzésben szakértői előadást tartanak és kísérik a diákcsoportok akciómegvalósítását. A kölcsönös együttműködés jegyében a kurzusainkon a diákok által fontosnak gondolt problémákat, melyek az egyetemi polgárok mentális egészségéhez kapcsolódnak, összegyűjtjük és visszajelezzük a hallgatói támogatások csapatának, akik ezt be tudják építeni egyetemi támogató tevékenységük részeként, akár mint igények, akár mint akciók például a Napközivel együttműködésben.

Az egyetemi Kompetenciaközpontok közül - a Corvinus Science Shop mellett - az Oktatási Minőségfejlesztési és Módszertani Központ, *Tanárképző és Oktatás-módszertani Csoport*jával dolgozunk 2015 óta, akik a tananyag fejlesztési folyamatunkat (moodle tesztek, blended learning eszközök alkalmazása, hallgatói csoportok működtetése, a tartalomra és a folyamatra fókuszáló feladatok egysége, az egyéni és a csoportos munka értékelésének egyensúlya, stb.) visszajelzéseikkel, rendszeres konzultációkkal, óralátogatással támogatják. Daruka Magdolnával és Csillik Olgával rendszeres és kölcsönösen inspiráló az együttműködésünk.

A műhelymunkában demonstrátorok is részt vesznek, az oktatási anyagok elkészítésében, visszajelzések adásában és a tananyag fejlesztésében, támogatva az élő és partner-kapcsolatra törekvő oktató-diák együttműködést.

## Műhelytagok

### Egyetemi oktatók

1. Buzády Zoltán (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - habilitált egyetemi docens
2. Farkas-Kis Máté (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - egyetemi tanársegéd / PhD doktorjelölt
3. Gáspár Judit (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - tanszékvezető egyetemi docens
4. Kiss Gabriella (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - egyetemi docens
5. Kiss Julianna (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - tudományos segédmunkatárs (GYED)
6. Köves Alexandra (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - egyetemi docens
7. Krátki Noémi (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - egyetemi tanársegéd / PhD doktorjelölt
8. Lajos Veronika (Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológiai Tanszék) - egyetemi docens
9. Matolay Réka (Vállalkozás és Innováció Intézet, Innováció és Üzleti Inkubáció Tanszék) - egyetemi docens / Corvinus Science Shop vezető
10. Munkácsi Adrienn (Operáció és Döntés Intézet, Ellátásilánc-menedzsment Tanszék) - egyetemi docens / PhD doktorjelölt
11. Szathmári Attila (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - egyetemi adjunktus
12. Szathmári Edit (ELTE, Pszichológiai Intézet, Szervezet- és Vezetépszichológia Tanszék) - egyetemi tanársegéd / PhD doktorjelölt
13. Szántó Richárd (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - habilitált egyetemi docens
14. Szentesi Péter (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - egyetemi tanársegéd / PhD doktorjelölt
15. Veress József (Adatelemzés és Informatika Intézet, Információrendszerek Tanszék) - egyetemi adjunktus
16. Veress Tamás (Corvinus Institute for Advanced Studies, Gazdaságtikai Központ) - egyetemi tanársegéd / PhD doktorjelölt
17. Wimmer Ágnes (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - egyetemi tanár

### PhD hallgatók

18. Farkas Mária (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék / Vállalkozás és Innováció Intézet, Innováció és Üzleti Inkubáció Tanszék) - PhD hallgató
19. Nagy Ákos (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - PhD doktorjelölt
20. Turaeva Gavkhar (Operáció és Döntés Intézet, Döntésemélet tanszék) - PhD hallgató

Demonstrátorok, akik egy-két évente cserélődnek, de az adott félévekben aktív és inspiráló tagjai a tananyagfejlesztésnek. Itt néhány diákot felsorolunk, akiknek munkája és hatása túl mutat az együtt töltött időszakon a Döntési technikák / Decision techniques kurzusaink átalakításában:

- Csiky Miklós – a hallgatói videók felvétele, vágása, animálása, magyar nyelven, majd az angol nyelvű feliratozása és ábrák elkészítése; a prezentáló/a egyes döntési technikák alkalmazását bemutató diák-csapatok munkájának koordinálása;
- Békési Klaudia - a magyar és angol nyelvű feliratozása az a diák videók, a hallássérült diákok támogatására az esélyegyenlőség jegyében;
- Szalay András - ábrák készítése, hallgatói videók feliratozása, a hallgatói visszajelzések szisztematikus elemzése. Az elemzés eredményeit, a diákok javaslatait évről évre beépítettük a tantárgy fejlesztésébe.

## Oktatási munka bemutatása

Az oktatási munkánkat azokkal a tantárgyakkal mutatjuk be, amelyek a tapasztalati tanulás módszerére épülnek és amelyek fejlesztése vagy folyamatos vagy az elmúlt 1-2 év terméke. Mivel a műhelyben nem gondolunk szakot, ezért az oktatási munkánkat és innovációinkat ezek a különböző tantárgyak jelenítik meg.

1. Döntési technikák és Decision techniques (a legtöbb alapszakokon kötelező/kötelezően választható tárgy)

Az oktatói csapat a 2022/23 tanévben a Döntési technikák tárgyban 11 oktató kollégából áll, akik intenzív és normál képzésben oktatják a tárgyat; az angolnyelvű kurzust 7 kolléga oktatja, illetve a levelező képzésben 1 oktató kíséri a teljes folyamatot.

A Döntési technikák kurzusunkban 2015 óta folyamatos fejlesztés folyik, a kezdeti időszakban hetente-kéthetente, majd havonta egy oktatói megbeszélést (csoportos reflexiós folyamat) tartunk a tapasztalatok és dilemmák megosztására, a változtatási lehetőségek és javaslatok összegyűjtésére, egymás támogatására.

2017-19-ben részt vettünk az EFOP-3.4.3-16-2016-00006 „A Budapest Corvinus Egyetem intézményi fejlesztési oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében” című projektben, mely keretében többek között kidolgoztuk a blended learning oktatási formánkat, és felépítettük a fordított osztályterem koncepciót is, mely fejlesztési folyamatot a TDTK visszajelzéseivel és tanácsaival támogatta és támogatja azóta is. A tapasztalati tanulás módszertanának alkalmazásához oktatói tréningen vettünk részt, külsős trénerrel vezetésével.

Elkészültek a kurzusban alkalmazott döntési technikák oktatói videói, és a nyitó-előadások felvételei, így a Döntéselmélet tanszék/oktatási műhely kollégái által írt jegyzet mellett online elérhető a teljes felkészítő anyag, melyből hétről hétre az egyes szemináriumokra készülve tesztet írnak a diákok.

Az elméleti háttérrel gyakorlati példákkal színesítik, az egyes döntési technikák alkalmazása során szerzett tapasztalataikat mesélik el a diák-csoportok a hallgatói videókban.

Állandó együttműködő partnereink a Corvinus Science Shop és a hallgatói támogatások csapata, akik szakértelmükkel és civil szervezetek bevonásával teszik valódivá a diákok által végrehajtott problémamegoldási folyamatot. Az 2019/20-as tanév óta normál és intenzív heti formában is oktatjuk a tárgyat.

Mind az angol mind a magyar nyelvű kurzus egy problémamegoldási folyamatot támogat, amelyet a hallgatók 5-6 fős csoportokban végeznek a döntési technikák alkalmazásával. A kurzusaink a döntéshozó munkák eredményének valós végrehajtásával, valódi akcióval zárulnak. A kurzusban az oktatói szerep átértelmezésével dolgozunk és a folyamatok támogatóiként veszünk részt alapvetően az óráinkon.

Az új alapszakokon a tárgy oktatási rendszeréből kikerült az előadás, a digitális anyagok és az oktatóval történő rendszeres konzultáció támogatja a diákok munkáját. A konzultációk az adott döntési technika alkalmazására, a tapasztalatok megosztása és a technika alkalmazásának segítése a többi csoport számára (facilitálás) készíti fel a diákcsoportokat. A döntési technikák alkalmazásáról, a problémamegoldás tapasztalatairól és a csoportos alkotási folyamatról csoportos és egyéni reflexiós naplók készülnek, követve a tapasztalati tanulás adta irányelveket és filozófiát (akció-reflexiós körök).

#### Hallgatói videó-linkek

|                                           | Eredeti magyar                                                                                        | Angol felirat                                                           |
|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| <b>Gondolattérkép</b>                     | <a href="https://www.youtube.com/watch?v=2qEtpsuzcig">https://www.youtube.com/watch?v=2qEtpsuzcig</a> | <a href="https://youtu.be/WoZZ9nE6xlC">https://youtu.be/WoZZ9nE6xlC</a> |
| <b>Érintett térkép és érintett erőter</b> | <a href="https://www.youtube.com/watch?v=qhprhT0-qwc">https://www.youtube.com/watch?v=qhprhT0-qwc</a> | <a href="https://youtu.be/WZsVkc3rA">https://youtu.be/WZsVkc3rA</a>     |
| <b>Halszálla</b>                          | <a href="https://www.youtube.com/watch?v=axcVmcauwKc">https://www.youtube.com/watch?v=axcVmcauwKc</a> | <a href="https://youtu.be/txDpxSAHDh0">https://youtu.be/txDpxSAHDh0</a> |
| <b>Metafora</b>                           | <a href="https://www.youtube.com/watch?v=mqNeC93AWgs">https://www.youtube.com/watch?v=mqNeC93AWgs</a> | <a href="https://youtu.be/iq84zle5lgQ">https://youtu.be/iq84zle5lgQ</a> |
| <b>POLANO</b>                             | <a href="https://www.youtube.com/watch?v=BJL0zgHQul0">https://www.youtube.com/watch?v=BJL0zgHQul0</a> | <a href="https://youtu.be/hHVw0tLists">https://youtu.be/hHVw0tLists</a> |
| <b>Erőtér elemzés</b>                     | <a href="https://www.youtube.com/watch?v=sD9Lb2NZyUI">https://www.youtube.com/watch?v=sD9Lb2NZyUI</a> |                                                                         |

A kurzust elvégző diákok közül néhányan szakértői szerepben térnek vissza és a következő tanévben. Támogatják a diák csapatokat, mely az általuk korábban már feltárt probléma megoldására kidolgozott akciót mélyítik és gazdagítják, mintegy biztosítva a tovagyrúró hatást (peer learning).

A kurzust elvégző diákok közül többen lettek az együttműködő partnerek (civil szervezetek, Science Shop) gyakornokai, így a szakmai tapasztalatszerzésükben és kapcsolatépítésükben is fontos szerepet játszott a kurzus.

#### 2. A növekedés határai (szabadon választható tárgy minden mester szakon)

A kurzus során a diákok a növekedés versus nemnövekedés témájában egy részvételi döntéshozatali technika, az Állampolgári Tanács folyamatát képezik le, a teljes folyamat élethű modellezésével. A tantárgy célja kettős. Egyrészt célja, hogy a résztvevő hallgatók megtapasztaljanak egy részvételi folyamatot az Állampolgári Tanács résztvevőjeként, és ezzel kialakuljon az aktív állampolgársághoz fűződő viszonyuk. Másrészt célja, hogy az Állampolgári Tanács tagjaként a növekedés/nemnővekedés témáját körbejárják és a viták és tanácskozások során elmélyítsék tudásukat, valamint kialakítsák véleményüket a kérdéskörben. A kurzus oktatói facilitátorként vagy szakértőként vesznek részt a folyamatban. A hallgatói visszajelzések alapján elmondható, hogy a transzformatív tanulás valóban megjelenik a résztvevők megélésben. A vitakészség fejlesztése és a komplex problémamegoldó képesség fejlesztése egyértelmű eredményeket mutat, melyet kvalitatív módszerekkel kutatunk is. A hallgatói reflexiók elemzéséből levont tanulásgokat építjük be évről évre a fejlesztésébe és publikáljuk is tudományos folyóiratokban. A kurzus során a diákoknak egy valódi problémára kell megoldási javaslatokat kidolgozniuk, melynek megfogalmazásában a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Tanácsa a partnerünk.

#### 3. Future ready Business Environment (Fulltime MBA kötelező tárgy)

A kurzus célja, hogy végig vezesse a hallgatókat egy részvételi döntéshozatali és megismerési folyamaton, amely feltérképezi a jövőbeli üzleti környezetet. A kurzus a tapasztalati tanulás épít és elsősorban részvételi jövőalkotási módszereket alkalmaz, mint például a backcasting és a horizon scanning, hogy lehetővé tegye a hallgatók számára, hogy felfedezzék maguknak azt az üzleti

környezetet, amelyért hajlandók tenni is szakmai környezetükben és a karrierjük során. A tanulási módszerek által kínált tapasztalati tanulás során a diákok nemcsak az üzleti környezetet befolyásoló témákról tanulnak (például fenntarthatóságról, technológiáról, kockázatokról, társadalmi változásokról), hanem azt is megértik, hogy milyen szemléletmód és értékbeli elköteleződés befolyásolja a döntéseiket. Miközben a jövő alakításáért tudatosan felelősséget vállaló döntéshozóként az üzleti környezetek kihívásaira összpontosítanak, jelentős tapasztalatot szereznek a különböző tárgyalási technikák alkalmazásában is. A fulltime MBA képzésre kifejlesztett és a képzési programban az első évfolyamosoknak induló-tárgyként oktatott tárgyat Köves Alexandra vezetésével egy oktatói csapat közösen tanítja (team teaching). Így a diákok lehetőséget kapnak eltérő szakértelmű oktatókkal találkozni a félév során. A különböző oktatók és meghívott szakértők egyrészt eltérő részvételi jövőalkotó technikákat hoznak facilitátori szerepben, másrészt a diákok által feltett kérdésekre adnak szakértői válaszokat.

#### 4. Üzleti döntések a gyakorlatban (kötelező tárgy, Vállalkozásfejlesztés mesterszak)

A Vállalkozásfejlesztés mesterszak számára idén kifejlesztett kurzus a döntésemélet és az üzleti teljesítménymenedzsment témaköröit gyakorlatorientált módon ötvözi. A kurzus során a hallgatók egy folyamatfejlesztési szimulációs játék és egy számítógéppel támogatott üzleti szimulációs eset döntéshozóiként is tapasztalatokat szerezhetnek, reflektálhatnak döntéseik következményeire, fejlesztési javaslatokat fogalmazhatnak meg. Csoportokban dolgozva elemzőként értékelhetnek üzleti szituációkat és döntéseket, elemezhetik azok hatásait, javaslatokat fogalmazhatnak meg, erősítve a komplex problémamegoldás, a kritikus gondolkodás és a fejlesztő szemléletű elemzési készségeiket.

#### 5. Experiential Learning, Flow and Serious Games (Élményalapú tanítás, Flow és Komoly Játékok) PhD kurzus

Interaktív PhD kurzus, mely oktató és kutatói minőségében egyszerre foglalkoztatja és reflektáltatja a PhD hallgatókat. A pozitív pszichológia és vezetésfejlesztés szempontokat ötvözi, azzal a céllal, hogy fejlessze komplex problémamegoldó képességet; különösen az emberismeret és önismeret megértéséről, s mindezt a tapasztalati tanulás módszertanába ágyazottan teszi. Így a PhD hallgatók nemcsak saját döntéshozatali és problémamegoldó képességüket fejlesztik, hanem betekintést nyernek egy innovatív oktatási módszertanba, melynek alkalmazására és oktatási, kutatási gyakorlatukba történő integrálására is támogatást kapnak. A kurzus egy innovatív és kifinomult tanulási technikákat használ: FLIGBY, egy globális #1-díjnyertes vezetői döntéshozatal támogatására/képzésére fejlesztett komoly játék (serious game – digitális környezetben élőszereplőkkel/színészekkel készített, vállalati stratégiaalkotást és döntéshozatalt szimuláló játék).

### Elért hatások, kurzusokba integrált visszajelző rendszer

A hatások mérésére az egyes tantárgyakban egyedi mérési módszereket alkalmazunk. Az egyetemi visszajelző-rendszer mellett saját, a tárgy tulajdonságait figyelembe vevő visszajelző rendszert építettünk fel, melyet minden félév végén közösen elemzünk ki, és a visszajelzések alapján történik a tantárgyak fejlesztése.

A Döntési technikák esetében, egy 5 évre visszatekintő kérdőíves felmérés minden szemináriumban, az eredmények szisztematikus értékelése után a diákok változtatási javaslatai fokozatosan épülnek be a kurzusba. A kérdőíves visszajelzés mellett, fókusz-csoportos alkalmakon is kértük a diákok visszajelzéseit.

A növekedés határai, a Future Ready Business Environment, a Experiential Learning, Flow and Serious Games, az Üzleti döntések a gyakorlatban és a Teljesítménymenedzsment témájú kurzusokban visszajelző kérdőív és a hallgatók reflexiós naplói egyszerre számolnak a diákok egyéni (és csoportos) tanulási útjáról és adnak visszajelzést az oktatóknak a kurzuson szerzett tapasztalatokról, véleményekről.

Az elért hatásokat néhány idézettel szeretnénk alátámasztani, melyek a diákjainktól származnak a különböző kurzusainkon.

"Harmadévesként éreztem, hogy a technikák mennyire sokat segítenek a szakdolgozat írásának első fázisaiban, magam is alkalmaztam néhány technikát a gondolkodás során. Úgy gondolom, több hasonló tárgyat kellene tanítani az egyetemeken, vagy legalábbis hasonlóan kreatív elemekkel lehetne kiegészíteni a meglévő tárgyainkat is. Sokkal könnyebb, és ezerszer hatékonyabb ilyen kreatív folyamatokon keresztül tanulni. Köszönjük az élményt!" (Döntési technikák)

"The atmosphere of the class was cozy and inclusive, I especially liked that the professor emphasized that if you don't feel like answering a question you can say "NOT TODAY" which even though was never used by me but it made me feel comfortable." (Decision techniques)

"It's safe to say that this course was the one where I have written the most reflections in my life so far. With the personal diaries, group reflections and all these I found myself thinking about the teamwork in a whole different way than ever before, which will be useful for my following courses." (Decision techniques)

"A kurzus vége után arra jutottam, hogy több órán kellene alkalmazni az Állampolgár Tanács módszerét vagy esetleg részeit átvenni, például a vitát megtartani, hiszen nem kell, hogy az egyetemen „hallgatók” legyünk. Ugyan voltak a témával kapcsolatban előismereteim, de sikerült három nap alatt egy olyan tág ismeretre szert tennem, ami szerintem nem történhetett volna meg akkor, ha a kurzuson nem történik ilyen intenzív véleménycseré és véleményütköztetés." (A növekedés határai)

"Az Állampolgári Tanáccsal kapcsolatban iszonyúan szkeptikus voltam, miszerint megint lesz egy unalmas csoportmunkázás, semmi érdekes, úgy se fogják a többiek átélni és elég komolyan venni. De nem. Lehet a légkör, lehet a felhívás a NFFT-től, Bartus Gáborral való jó nyitóelőadás, a tanárok közreműködő munkája vagy mindegyik egy kicsit, de meglepő módon szemben az összes közjóságos csoport dilemmával ez itt elkezdett működni. (...) Ez az a dolog, tantárgy, amit itt és most kötelezővé tennék a diákok számára, látva azt, ahogyan a többiekre, és rám is milyen ösztönzően hatott, (ezt lehet közvetíteni a Kari tanács és a Szenátus felé)." (A növekedés határai)

"I see a good connecting point to my field, but rather from a marketing/sales point of view. Within the research process, interviews and observations are conducted at companies and case studies are written based on the gained data. As a summary of the experiences I can tell, that the investments in connection with Industry 4.0 solutions (sensors, IoT (software and hardware), CPS (cyber-physical-systems), robots...etc.) are the most expensive ones. These decisions of the leaders have a high impact on the lives of their company. Because of this big weight, it would be valuable for them too, to gain experiences how to make better decisions. Thus, based on my course experience, I know can fully recommend the FLIGBY, Flow-leadership simulation serious game, to the leaders who deal with decision and core business question. It clearly helps them to "pre-play" in the game, ie. before taking the risk in real-life context." (PhD hallgató visszajelzése az "Experiential Learning, Flow and Serious Games" kurzus után: blog részlet, ahogy a saját kutatási területét a tanultakhoz illeszti (további részlet itt: <https://flowleadership.org/industry4-0/> )

## Társadalmi beágyazottság és nemzetközi kapcsolatok

A módszertani dilemmákat és eredményeket a nemzetközi közösségben is igyekszünk megvitatni ezért több konferencián vettünk részt módszertani, oktatási témájú előadásokkal. Az itt szerzett tapasztaltokat a kurzusok fejlesztésében is tovább tudjuk vinni és a kutatási eredményeinket így beépíteni az oktatási gyakorlatainkba.

- The 5th Responsible Management Education Research Conference 2018 Köln, Németország:
  - Kiss-Veress: EXPERIENCE-BASED LEARNING ON SUSTAINABILITY - A CASE OF HUNGARIAN BUSINESS SCHOOL
- ESEE 2019, Turku, Special session: Learning and experiencing ecological economics – new pedagogical aspects in higher education courses :
  - Kiss-Veress: Experiential learning on sustainability issues – embedded in a business school
  - Köves-Kiss: Teaching 'Degrowth in Ecological Economics' with a Twist
- Circlet záró konferencia 2021: Decision Techniques on Sustainability Issues
- Szentesi, Péter (2020) The impact of gamified education on learning motivation, in: Keszthelyi, András; Szikora, Péter; Fehér-Polgár, Pál (szerk.) 18th International Conference on Management, Enterprise, Benchmarking. Proceedings (MEB 2020) Budapest, Magyarország : Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar (2020) 231 p. pp. 201-211.
- 30th CEEMAN Annual Conference, 2022, Bled, Slovenia:
  - Kiss et al. COMPLEXPROBLEM-SOLVING through EXPERIENTIALLEARNING. Soft-skill Development in Management Education.
- MRTT 2022 Budapest:
  - Kiss G. Klímaaktivizmus az egyetemen avagy hogyan tanítsunk ökológiai állampolgárságot?

Az oktatási gyakorlatokról nemzetközi és hazai publikációkkal segítjük a tudásmegosztást a tudományos hazai és nemzetközi közösségben. A saját oktatói gyakorlatainkat kutatással is elemezzük ezzel segítve a tapasztalati tanulás és a transzformatív tanulási folyamatok mélyebb megértését. A témában megjelent cikkek:

- Wimmer, Agnes; Buzady, Zoltan; Csesznak, Anita; Szentesi, Peter (2022) Intuitive and analytical decision-making skills analysed through a flow developing serious game JOURNAL OF DECISION SYSTEMS Early Access : Early Access pp. 1-14. , 14 p.
- Buzády, Zoltán; Wimmer, Ágnes; Csesznák, Anita; Szentesi, Péter (2022) A munkahelyi flow-állapotot elősegítő vezetői képességek elemzése a komoly játék eszközével VEZETÉSTUDOMÁNY 53 : 3 pp. 19-33. , 15 p.
- Kiss, Gabriella; Veress, Tamás; Köves, Alexandra (2021) Learning Responsibility - Teaching Sustainability: Experiential and Transformative Learning in a Business School VEZETÉSTUDOMÁNY 51 : 7 pp. 18-29. , 12 p.
- Gáspár, Judit; Hideg, Éva; Köves, Alexandra (2021) Future in the Present: Participatory Futures Research Methods in Economic Higher Education – The Development of Future Competencies JOURNAL OF FUTURES STUDIES 26 : 2 pp. 1-18. , 18 p. (2021)
- Gabriella Kiss, Alexandra Köves, Gábor Király (NA) The beautiful risk of participatory education: Building on Freire's legacy in teaching strong sustainability (Under review)



A kurzusainkról, hallgatói tapasztalatokról és élményekről gyakran jelennek meg írások, interjúk a Közgazdász online-ban és partnereinknél is. Ezekből néhány:

[https://corvinusonline.blog.hu/2022/01/14/femvodorrel\\_a\\_moziban\\_corvinusos\\_hallgatok\\_tettek\\_fenntarthatobba\\_a\\_sugar\\_mozit](https://corvinusonline.blog.hu/2022/01/14/femvodorrel_a_moziban_corvinusos_hallgatok_tettek_fenntarthatobba_a_sugar_mozit)

[https://corvinusonline.blog.hu/2021/07/01/polgari\\_aktivizmus\\_az\\_egyetemen\\_tarsadalmi\\_felelossegvallalas\\_a\\_corvinuson?\\_ga=2.55310891.1257410451.1663315370-1630832929.1616785893](https://corvinusonline.blog.hu/2021/07/01/polgari_aktivizmus_az_egyetemen_tarsadalmi_felelossegvallalas_a_corvinuson?_ga=2.55310891.1257410451.1663315370-1630832929.1616785893)

[https://corvinusonline.blog.hu/2020/11/25/a\\_vegso\\_pont\\_amikor\\_mar\\_te\\_is\\_muanyagot\\_lelegzel\\_egy\\_magyar\\_video\\_ami\\_erthetoen\\_magyarazza\\_el\\_a\\_prob](https://corvinusonline.blog.hu/2020/11/25/a_vegso_pont_amikor_mar_te_is_muanyagot_lelegzel_egy_magyar_video_ami_erthetoen_magyarazza_el_a_prob)

<https://udvhadsereg.hu/hirek/492-adomanyt-kaptak-az-uj-kezdet-haza-lakoi/?fbclid=IwAR1LLJC-7RglcvLAI0vSa0jQMLoG5vP9esSj1fFfDlugqxmcd9Xgj1mwTM>

Döntési technikák kurzusban több szeminárium is a Corvinus Science Shoppal együttműködésben valósul meg 2018 óta. Eddigi közösségi partnereink voltak:

1. Magyar Kerékpárosklub
2. Cargonomia
3. Jane Godall Intézet
4. Védegylet
5. JÖN alapítvány
6. WWF
7. Magyar Természetvédők Szövetsége - MTVSZ
8. HUMUSZ
9. Fridays for Future
10. hulladekmentes.hu (Kump Edina)
11. Greenpeace
12. Háztartásom hulladék nélkül (Tóth Andi)
13. Felelős Gasztrohős
14. Vászonzsákos lány (Antal Éva)
15. Extinction Rebellion
16. Északi Támpont
17. [InDaHouse Hungary](#)
18. Kis Távolságok Városa Alapítvány
19. NO BAD KID
20. Migration Aid
21. Voice Amplified

Vállalati együttműködések és szakértői támogatás nyújtása a Döntési technikák kurzus egyes szemináriumain, vállalati partnereink:

1. Sziget Fesztivál
2. Hungaropharma
3. MagiCom
4. KPMG
5. DBH Group

Akadémiai és társadalmi partnerek a Növekedés határai kurzusban:

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Tanácsa (NFFT)
2. Szegedi Tudományegyetem
3. ELTE
4. E-demokrácia
5. FNA Alapítvány
6. ELKH Társadalomtudományi Kutatóközpont